

Samverkansråd för pensionärer och funktionsnedsatta

Plats och tid: Loftet, Älvdalens kommunhus, 2020-02-14 kl. 09:00-12.00

Beslutande: Stig Olsson (s) kommunfullmäktige, ordförande
Roland Dahlström, SPF Idre
Bosse Nilsson, SPF Älvdalen
Alf Nordin, PRO Idre
Kerstin Wallmo, PRO Särna
Britt-Marie Nyberg, PRO Älvdalen
Kerstin Knuts, DHR
Sunita Melesjö, Elöverkänsligas Länsförening i Dalarna

Övriga deltagare: Kjell Tenn, kommunalråd
Elisabeth Fransson, förvaltningschef
Tomas Nord, demokratisamordnare
Ros-Marie Håmås, äldrepedagog
Lena Karelus, trafikplanerare, § 3
Tony Nilsson, gatuingenjör, § 3
Lena Dahlquist, sekreterare

Utses att justera: Bosse Nilsson

Underskrifter:

Lena Dahlquist, sekreterare

§ 1 - 12

Stig Olsson, ordförande

Bosse Nilsson, justerare

ANSLAG/BEVIS

Justering har tillkännagivits genom anslag

Organ: Samverkansråd för pensionärer och funktionsnedsatta
Sammanträdesdatum: 2020-02-14

Överklagningstid: 2020-03-04 - 2020-03-25

Anslaget sätts upp: 2020-03-04 Anslaget tas ner: 2020-03-26

Förvaringsplats för protokollet:

Underskrift

Utdragsbestyrkande

Innehållsförteckning

Val av justerare	3
Godkännande av kallelse och dagordning	4
Genomgång av pågående ärenden och föregående protokoll	5
Egna ärenden	11
Information från kommunstyrelsens ordförande	12
Information från barn- och utbildningsutskottet	14
Information från vård- och omsorgsutskottet	15
Information från myndighetsnämnden	16
Information från demokratisamordnaren	17
Övriga rapporter	18
Övriga frågor	19
Nästa sammanträde	20

§ 1

AK KS 2020/00076-1

Val av justerare

Beslut

Samverkansråd för pensionärer och funktionsnedsatta väljer Bosse Nilsson till justerare av dagens protokoll.

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

§ 2

AK KS 2020/00075-1

Godkännande av kallelse och dagordning

Beslut

Samverkansråd för pensionärer och funktionsnedsatta godkänner utskickad kallelse och dagordning för dagens möte.

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

§ 3

AK KS 2020/00077-1

Genomgång av pågående ärenden och föregående protokoll

Pågående ärenden

Snöröjning

Kerstin Knuts: Det är besvärligt för många äldre som blir inplogade. Ibland blir det en stor isvall framför fastigheterna. Det blir även svårt för hemtjänstpersonalen att ta sig fram. Många gamla kan inte skotta själva.

Tony Nilsson, gatuingenjör: I upphandlingarna har vi lagt in att snösträngar ska tas bort. De prioriterade vägarna ska snöröjas först. Vi har en maskin i norra kommundelen och en i södra. Plogningen i Älvdalen ligger i topp när det gäller snöröjning. Det ska tas hänsyn till in- och utfarter, brevlådor osv. Detta gäller de kommunala vägarna.

Indragen busstur

PRO Särna vill att rådet tar upp indragningen av den busstur som tidigare gått från Särna till Mora vid 12-tiden på vardagar. Vilka påtryckningar kan göras och vem kan göra det?

Kerstin Wallmo: Det är svårt att åka buss till lasarettet. Bussarna går för sällan.
Stig: Vi har haft diskussioner med Dalatrafik i många år. Enligt dem är det för litet underlag.

Lena Karelius, trafikplanerare: Dessa frågorna ägs av Dalatrafik. De bör svara på frågor om indragningar. Det är för litet underlag för en del linjer. Dalatrafik vill ha minst 15 påstigande på varje hållplats.

Det går i dagsläget 4 turer till Mora lasarett tur och retur. Med dessa turer tar man sig också till Falu lasarett.

Vi strider om minivån och för de bussar för skolbarn som finns. Det finns s k flexurer och då kan man beställa en resa av Dalatrafik. Finns på Dalatrafiks hemsida.

Busstrafiken genomgår nu en del förändringar. De föreslagna trafikförändringarna kan man se på <https://www.dalatrafik.se/nytrafik>.

Sunita: Man kan ringa till Dalatrafik med synpunkter. Jag är orolig för 133:an som går över Väsa och Västäng.

Lena: I ett nytt projekt kommer hållplatsen för 133:an tillbaka. Tidtabeller uppdateras ibland så man måste förvissa sig om att den man har är aktuell.

Alf: Hur går det med frågan om cykelvägar?

Lena: Ett arbete med en fördjupad översiktsplan pågår i Idre där vi begär in idéer. Vi har haft workshops och vi ska träffa Trafikverket den 19 februari. Vi måste tänka

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

nytt.

Hållplatsen vid Kopparn ska vara kvar.

Roland: Måste bussarna vara så stora apropå få resande?

Lena: Bussen gör så mycket mer under dagen. Det är mycket pusslande med turerna.

Matråd

Alf: Alla är nöjda med maten på Solängsgården nu. Vilka sitter i matrådet?

Anette tar med sig frågan.

Lena delar ut en förteckning över mötestiderna för matråden under 2019 och ett mail från kostchefen Åsa Kluck där hon bland annat informerar om att någon ur personalen brukar delta för äldreomsorgens räkning.

Stig: De boende måste få vara med i matråden, det är en demokratifråga. Vi får avvakta Anettes rapport.

Anette deltog i matrådet den 21 november och lämnar in en skriftlig rapport:
”Deltagare: En lärare, elever från högskolan, kostchefen, kökspersonal. Det saknades personal och boende från demensen. Det var ett bra möte. Köket är lyhört för önskemål. Alla är nöjda med maten även om barnen önskar mer husmanskost.”

Roland: Det borde ingå någon från pensionärsrådet i matråden.

Ros-Marie: När vi har gårdsråd så pratar vi ofta om maten. De boende ingår i gårdsrådet i Älvdalen. Det ingår i uppdraget att ha gårdsråd vår och höst.

Ros-Marie undersöker hur gårdsråden fungerar i Särna och Idre.

Ros-Marie har nu undersökt frågan och de har inga gårdsråd i Särna och Idre.

Elisabeth tar med sig frågan till enhetscheferna på Särna äldreboende och Solängsgården.

Köp av tågbiljetter när man inte har dator

Anette undrar hur det går med att få hjälp med tågbiljetter när man inte har dator?

Sunita: Det är inget Kontaktcenter kan stå till tjänst med. (Se svar från Kontaktcenter i föregående protokoll § 32, ”Mailadress från SJ till kommunen?”.)

Alf ska undersöka hur man löser detta på Visit Idre, som tidigare lovat att hjälpa till med detta. Sunita testar att gå till biblioteket för att se om de kan hjälpa till.

Sunita: Jag har skrivit till SJ, men inte fått något svar. Min förening arbetar med frågan, men har inte nått fram. PRO och SPF borde också trycka på.

Anette: Vi tar med oss frågan. Kanske kan kommunen göra en skrivelse till SJ och påtala detta problem?

Beslut: Samverkansråd för pensionärer och funktionsnedsatta beslutar att uppmana kommunstyrelsen att hos SJ skyndsamt driva frågan om att det ska gå att köpa tågbiljetter i Älvdalen, även om man inte har dator.

Göte: Alf meddelar att ”Visit Idre” är positiva till att hjälpa till med detta.

Kjell: Jag tar med mig ärendet till allmänna utskottet kommande vecka. Hur har andra kommuner löst denna fråga?

Stig: Datoriseringen i samhället exkluderar en del människor. Vi får avvakta svar från kommunstyrelsen.

Lena informerar om att Allmänna utskottet vid sitt möte 2019-11-05, § 174, uppdrog åt Kjell Tenn att kontakta Orsas kommunalråd Mikael Thalín för en dialog i denna fråga.

Alf undersöker en gång till med Visit Idre hur de går till väga där för att hjälpa till med biljettköp m m.

Alf: Fick uppgift om att det är enkelt att hjälpa till med det.

Kjell: Jag har undersökt frågan med Orsa kommun och de har inga möjligheter att hjälpa till med detta. Det är knepigt om någon annan är beställare om det blir ändringar. Det blir svårt att ta på sig uppdrag för andra.

Ros-Marie. Många har inte förmågan att beställa biljetter av andra orsaker.

Elisabeth: Det finns nu en skrivare och dator i kommunens kontaktcenter som allmänheten får låna.

Var vill de äldre bo?

Bosse: Vet vi att de äldre vill bo hemma? Jag har läst en undersökning om detta och över 80 procent uppger att de vill bo i ett trygghetsboende nära ett centrum.

Vi i pensionärsorganisationerna kunde hjälpa till med att göra en undersökning om detta.

Roland: Det är bra när det fanns ålderdomshem med sin gemenskap. Det är inte bra att vara isolerad i utbyarna, inte värdigt. Man mister mycket av gemenskapen.

Anette: Vi får fråga mässbesökarna var de helst vill bo.

Stig: Anette får rapportera utfallet nästa gång (13 december).

Tomas: Vi kan göra ett till försök att ordna ett studiebesök till den visningslägenhet som finns i Falun. Jag undersöker frågan till kommande möte.

Tomas: Efter den 15 januari kan vi göra ett studiebesök till visningslägenheten i Falun. Vi bör vara 8-9 personer.

Tomas: Den 27 februari åker några av oss för att titta på visningslägenheten. Återrapportering på kommande möte.

Matdistributionen genom bistånd upphör

Tomas tar upp ett beslut från Gemensamma nämnden för social myndighetsutövning att matdistributionen till personer med biståndsbeslutad matdistribution ska upphöra senast 2020-05-01.

Lena delar ut den information om beslutet som gått ut till de som har matdistribution.

Stig: Alla berörda parter borde ha hörts innan beslut.

Tomas: Jag föreslår att vi författar en skrivelse att detta inte har gått via SvPF innan beslut.

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

Alf: En del som får matlådor bor i Gördalen, Foskros och Grövelsjön. Hur ska de få mat i fortsättningen?

Beslut

Samverkansråd för pensionärer och funktionsnedsatta beslutar att bjuda in Norra Dalarnas Myndighetservice till rådets möte den 14 februari 2020 och att göra en skrivelse till den Gemensamma nämnden för social myndighetsutövning om matdistributionen. Ordförande Stig Olsson undertecknar skrivelsen.

Ingen representant från Norra Dalarnas Myndighetservice kan delta på dagens möte (2020-02-14).

Elisabeth: Det har skett en stor förändring av hemtjänstpersonalens arbete de senaste åren. 85 procent av hemtjänstpersonalens arbete består idag av hälso- och sjukvårdsinsatser. Kommunen har träffat intresserade företag för att informera om möjligheten att leverera mat nu när matdistribution genom bistånd upphör. Det finns ett företag som redan nu har börjat leverera matlådor. Många äldre handlar färdig mat idag. Hemtjänsten kommer fortsatt att handla åt de som så önskar.

Kommunens pris för en matlåda är 65 kronor och utkörningen kostar 450 kronor per månad.

Leverantörerna erbjuder mat från 60 kronor och uppåt. Några erbjuder fri utkörning.

Förslag på intresserade leverantörer kommer att lämnas till kunderna.

Patientråden

Tomas tar upp frågan om patientråden i norra och södra kommundelen. Patientrådet i Älvdalen har legat nere i snart ett år.

Tomas: När det gäller patientråden så kommer de att fortsätta. Ordförande i norr är Tord Bjurström. Region Dalarnas representant där är Carin Larnemark och i söder är Anette Eriksson ordförande och Anita Nääs är regionens representant. Nästa möte i söder är den 26/2-20, kl. 10.00 på vårdcentralen. I norr är datum inte klart, avvaktar inbjudan därifrån.

Kjell Tenns besök på biblioteken?

Tomas: Kjell har lovat att åka ut på informationsträffar till biblioteken. Hur går det med det?

Kjell: Jag ska försöka komma ut i mars.

Brist på parkeringsplatser och handikappanpassning på Tallbacken

Ros-Marie informerar om bristen på parkeringsplatser vid Tallbacken. Frågan har varit aktuell i flera år. Fastighetsbolagets vd besökte Tallbacken för cirka 2 år sedan och fick

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

då en visning av det som behöver åtgärdas inklusive parkeringsplatserna. Inget svar har kommit från fastighetsbolaget ännu.

Ska man besöka Tallbacken så finns det gästparkeringar men de används av personal. Det behövs också fler handikapparkeringar. Kan det göras parkeringsplatser när gamla skolan har rivits eller där fotvården finns?

Det är svårt att få till ett handikappanpassat boende på Tallbacken, Särna äldreboende och Solängsgården i Idre.

Beslut

Samverkanråd för pensionärer och funktionsnedsatta beslutar att protokollsutdraget från denna punkt vidarebefordras till fastighetsbolagets vd med begäran om svar på frågorna om parkeringsplatser och handikappanpassning på Tallbacken.

Svar från fastighetsbolagets vd Thomas Kjellson:

”Det formella svaret är av vi inte har något ansvar över hur parkeringsplatserna används eller har i uppdrag att tillhandahålla parkeringar utan det är något som (om behov finnes) verksamheterna får hantera. Detta kan ske genom att de t.ex. beställer nybyggnad av parkeringsutrymmen vilket vi då kan genomföra. Som noterat står personal på besöksplatserna. Den parkering som kommunen (inte bolaget) tillhandahåller personal är den nedanför Älvdalsskolan. I övrigt får personal hyra platser med oss.

I arbetet med den nya skolan har dock parkeringssituationen tagits i beaktande. Det kommer att komma ett antal nya besöksparkeringar där Tallbackens besökare kan stå. Det kommer även bli ytterligare parkeringsrutor att hyra för personal vilket bör förbättra situationen.

Långsiktigt är såvitt vi förstår målet att hemtjänsten ska byta lokaler. Detta skulle då innebära att det kommer finnas gott om parkeringsplatser i området kring Tallbacken. Problemet borde med andra ord vara övergående även om det kanske inte ger någon glädje åt de som drabbas av parkeringsproblem just nu.”

Dålig uppslutning från politiker till rådets möten

Tomas: Varför kommer inte de politiker som ska komma till rådets möten?

Alf: Detta har tagits upp förut.

Stig: Man måste kalla in ersättare om man inte kommer. Jag tar med mig detta till ordförandeberedningen.

Roland: Jag föreslår att vi ändra skrivningen i protokollet från ”Ingen information från t ex kommunstyrelsen denna gång” till ”Ingen närvarande från t ex kommunstyrelsen denna gång och ingen ersättare utsedd”.

Beslut

Rådet beslutar att godkänna förslaget.

Bostadsanpassning och skälig levnadsnivå

Kerstin Knuts ställer en fråga till Myndighetsnämnden om bostadsanpassning och skälig levnadsnivå.

Stig: Det finns ingen som kan svara på frågan här idag. Frågan är fortfarande öppen.

Hur ser reglerna ut för bostadsanpassning i hemmen?

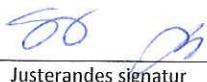
Föregående protokoll

§ 68 Övriga frågor (från rådets möte 2019-11-01) om bankomaten i Älvdalen
Kjell: Det är inte Swedbank som äger bankomaten i Älvdalen utan ett annat företag.
Kontakter med företaget pågår från både näringsliv och kommun.

Stig: Särnas bankomat är i farozonen då den inte används tillräckligt mycket.

Beslut

Samverkansråd för pensionärer och funktionsnedsatta beslutar att lägga föregående protokoll till handlingarna.

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

§ 4

AK KS 2020/00078-1

Egna ärenden

Ökande trafik/väglag

Bosse: Det borde tas ett stort tag på regionnivå inför den allt mer ökande trafiken i kommunens genomfarter.

Alf: Det är dåligt väglag på vägen från Idre.

Kjell: Vägavsnittet nedanför Särna är just nu mycket farligt. Jag har kontaktat Trafikverket.

Lågstrålande zoner och turism

Sunita: Vi har inga strålningsfria zoner i kommunen. Platser som är lågstrålande blir mer och mer efterfrågade av turister. Vätternområdet satsar på tysta platser. Bra för entreprenörer att locka turister med.

Kjell: Jag tror att det är många sådana miljöer i kommunen och att många redan lockas av detta. Vi har unika platser.

Sunita: Vi bör marknadsföra detta.

§ 5

AK KS 2020/00079-1

Information från kommunstyrelsens ordförande

Kommunstyrelsens ordförande Kjell Tenn (c) informerar.

- Det blir en alltmer ökad trafik mot fjällen som medför mer och mer problem – regionen måste ta kommandot.
- Vi måste bli bättre på att åka buss för att de inte ska dras in.
- VA-lösningar i norr är en utmaning, om man ser till alla byggplaner så måste det finnas plats i reningsverken. Runt 2030–2035 måste vi tänka på en annan lösning i Idreområdet.
- Vattenförsörjningen har blivit ett stort problem i norr. Det kommer att ta flera år innan vi har ett nytt vattenverk.
- Som det ser ut idag gör kommunen ett hyfsat resultat för 2019. Kommuninvest var här nyligen och de är imponerade av hur vi sköter oss. De har fått en bra bild av våra verksamheter. I politiken har vi bra diskussioner och ett bra klimat.
- Samhällsservice är också en fråga som vi arbetar med.
- OK/Q8 har begärt rivning av macken i Älvdalen. Det kan bli ett stort problem om den rivs. Det kan bli en mötesplats för ungdomar med störningar för de boende i närheten som följd. Inte bra om det blir parkering för COOP där heller. Det blir inte trafiksäkert.
- Vi tappade över 80 personer under 2019. 20 000–25 000 invånare är ett nödvändigt underlag för att kunna erbjuda en bra samhällsservice i en kommun.
- Sfi Särna har vi inte lyckats med riktigt än. Men det kanske kan lösas med teknik, vi får se hur vi kommer fram med det. Mathias Jones rapporterade nyligen om de 12–13 flyktingar som bor i Särna, 1 av dem är arbetslös, resten arbetar. Särnaborna har varit duktiga på att ta hand om flyktingarna. Något att vara stolt över.
- Sedan har vi börjat titta på de utmaningar för det kommunala uppdraget fram mot 2030 och 13 trender som Sveriges Kommuner och Regioner tror kommer att påverka bl. a kommunernas uppdrag i framtiden. Vi ska titta lite extra på några av dem.
- Vi måste tycka att Älvdalen är det bästa, med tanke på presumtiva inflyttare. Hoppas befolkningsutvecklingen kommer att vända. Vi ska nu jobba för att försöka behålla säsongsarbetarna även sommartid.

Elisabeth: Vi ska försöka värva dem till sommarjobb och har nu kontakt med Idre fjäll m fl. arbetsgivare.

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

- Inför 2020 är det bra att det nu kommer fler miljarder till kommunerna. Varenda miljon gör en stor skillnad för en liten kommun som Älvdalen.
- "Dragspelslunden" i Älvdalen är fulltecknad. Vi ska nu bygga i Idre också.

Alf: Det är positivt med bostäderna i Idre. Bra att de byggs i centrala Idre. Säsongsanställda har fyllt alla rum som finns.

När det gäller avloppet från Fjätervålen, hur har kommunen tänkt där?

Kjell: ÄVA äger frågan. Det ska skrivas ett exploateringsförslag med Serneke.

§ 6

AK KS 2020/00085-1

Information från barn- och utbildningsutskottet

Ingen närvarande från barn- och utbildningsutskottet denna gång och ingen ersättare utsedd.

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

§ 7

AK KS 2020/00086-1

Information från vård- och omsorgsutskottet

Förvaltningschef Elisabeth Fransson informerar från vård- och omsorgsutskottet:

Utmaningen just nu är att se över antalet platser på våra boenden. Det pågår även ett stort schemaarbete.

En renovering av Särna äldreboende ska snart inledas tillsammans med vårdcentralen i Särna. Hyresavtalet går ut 2021.

Samarbete med primärvården pågår, mer vård ska ut i hemmen.

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

§ 8

AK KS 2020/00087-1

Information från myndighetsnämnden

Ingen närvarande från myndighetsnämnden denna gång och ingen ersättare utsedd.

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

§ 9

AK KS 2020/00088-1

Information från demokratisamordnaren

Demokratisamordnare Tomas Nord informerar.

Samverkan socialtjänsten och skolan

Ett samverkansprojekt mellan socialtjänsten och skolan har startats. Bakgrunden är att man under hösten 2019 sett en ökning av barn och ungdomar som befinner sig i riskzonen inom flera områden. Det ska bli temaveckor för elever och personal och föräldrautbildningar.

Mellbystrand

Uthyrningen av Mellbystrand i sommar är i gång. Veckorna 22-34 är uthyrda. Mellbystrand kommer att renoveras ytterligare.

Sommarjobbare

I sommar ska 2-4 elever få möjlighet att jobba med idéer för kommunens utveckling.

"Luppen"

Nu har enkätundersökningen "Lupp" om de ungas situation genomförts 4 gånger. Det här varit en hög svarsfrekvens hos oss i Älvdalen. Varför gör vi den och hur använder vi resultatet? Vi ska jobba vidare med det.

Landsbygdsriksdag

Årets Landsbygdsriksdag blir i Jönköping 8-10 maj.

Motorintresserad ungdom

Vi ska inom kort besöka Fryshuset i Borlänge för att se om vi kan samverka på något sätt kring motorintresserad ungdom. De har fått medel från Arvsfonden.

"TRIVAS"

Vi har ansökt om medel från Arvsfonden, Boverket m fl. för att arbeta med en social plattform i skolan som kallas TRIVAS, (Trygghet, Respekt, Inflytande, Värderingar, Ansvar och Självkänsla).

Dalastrategin 2020-2030

Det pågår ett arbete med att ta fram en ny regional utvecklingsstrategi, Dalastrategin.

Kjell: Vi har nu kommundialoger och det är ett möte denna månad. Vi ska ta upp de utmaningar vi står inför bl. a den allt mer växande genomfartstrafiken. Vi behöver vara överens i regionen.

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

§ 10

AK KS 2020/00089-1

Övriga rapporter

Kjell: Jag vill uppmana er som sitter i rådet att höra med era medlemmar om de har några frågor som de vill att ni ta med er hit.

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

§ 11

AK KS 2020/00090-1

Övriga frågor

Volontärer till biblioteken

Rosa: Vi har gjort en inbjudan till Särna och Idre för att se om det finns några intresserade som vill bli volontärer och högläsa på biblioteken.

Fråga från Swedbank - informationsträff om digitala banktjänster

Rosa: Jag har fått en fråga från Swedbank om det finns intresse i Särna och Idre för en informationsträff om digitala banktjänster. Det hölls en sådan träff i Älvdalen nyligen. De informerar bland annat om hur man skaffar BankId och hur man kan skydda sig mot bedrägerier.

Kjell: Det finns också en utbildning på biblioteket för de äldre som vill lära sig mer om datorer.

Kultur för äldre

Rosa: Det finns ett projekt som heter "Kultur för äldre" initierat av PRO Dalarna med syfte att öka äldres delaktighet i kulturlivet och minska ensamheten. Älvdalen och Smedjebacken är utvalda att ingå i ett pilotprojekt under ett år. Projektet avslutas 31 augusti 2020. Det kommer bland annat att bli musikunderhållning både i Älvdalen, Särna och Idre. Alla som är intresserade kan komma och lyssna. Projektet är ett samarbete mellan ABF, PRO Dalarna, Skådebanan Dalarna och Region Dalarna.

Medel ur Arvsfonden

Tomas: Olika organisationer kan söka medel från Arvsfonden. Titta om det är något för er förening.

Boule

Bosse: Vem har byggt boulebanan i Älvdalen och vem sköter den?

Tomas: Den byggdes som ett integrationsprojekt. Kontakta Tomas Pettersson eller Mathias Jones.

Bosse: Vi är intresserade av att spela och även att sköta banan ibland.

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

§ 12

AK KS 2020/00091-1

Nästa sammanträde

Nästa sammanträde är fredagen den 27 mars 2020.

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande